

prima instanță: D. Sușchevici
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol
instanța de recurs: Iu. Sîrcu, Iu. Bejenaru, M. Pitic

dosarul nr. 3rh-128/16

Î N C H E I E R E

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Toptrans Service”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, prin care recursul declarat de către Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto a fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La data de 19 martie 2015, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Asociația obștească Uniunea Conducătorilor Auto cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/31-4 din 19 mai 2015 „Cu privire la darea în arendă a unor loturi de pământ din str. Grenoble și str. Grădina Botanică, Asociației obștești Uniunea Conducătorilor Auto, în schimbul terenului arendat din str. Ismail” a fost transmis în arendă provizoriu, pe o perioadă de 5 ani, Asociației obștești Uniunea Conducătorilor Auto, loturile de pământ cu suprafața de 0,1297 ha din str. Grenoble și cu suprafața de 0,1335 ha din str. Grădina Botanică, pentru strămutarea parcării auto din str. Ismail.

Menționează că, în corespundere cu art. 64 alin. (1) lit. a) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, în urma verificării legalității deciziei adoptate s-a constatat încălcarea prevederilor art. 14 alin. (2) lit.c) și d) al Legii privind administrația publică locală și în acest sens, la data de 17 iulie 2015, a înaintat pârâtului notificarea nr. 1304/OT₄-1483, prin care a solicitat

abrogarea deciziei, însă prin răspunsul nr. 07-119/4934 din 30 iulie 2015, Consiliul mun. Chișinău a refuzat abrogarea actului administrativ, considerându-l legal.

Afirmă că, conform art. 5 alin. (4) al Legii nr. 91-XVI din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, atribuirea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale în gestiunea economică a întreprinderilor municipale, înstrăinarea, concesiunea, arendarea sau locațiunea terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale se efectuează în condițiile legii.

Susține că, conform art. 77 alin. (3) și (5) al Legii privind administrația publică locală, bunurile domeniului privat al unității administrativ-teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă sau locațiune, în condițiile legii. Înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unităților administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii.

Invocă că, Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.136 din 10 februarie 2009 prevede că, organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de prioritatea prețului maxim propus.

Mai invocă că, conform art. 14 alin. (2) al Legii privind administrația publică locală, consiliul local decide vânzarea, privatizarea, concesiunea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al statului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Afirmă că, Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat i-au fost prezentate doar nota informativă la proiectul deciziei cu privire la darea în arendă a unor loturi de pământ din str. Grenoble și str. Grădina Botanică Asociației obștești Uniunea Conducătorilor Auto, în schimbul terenului arendat și avizul Comisiei juridice, pentru ordinea publică și activitatea administrației publice locale asupra proiectului dat.

Totodată, afirmă că, în preambulul deciziei nr. 3/31-4 din 19 mai 2015 și în pct.3 din decizie se face trimitere la contractul de arendă nr. 3830/2003 din 01 august 2003, iar prin demersul nr. 1304/OT₄-1345 din 03 iulie 2015 a solicitat prezentarea, în termen de 10 zile, a copiei contractului, care a fost prezentat la data de 21 iulie 2015.

Relevă că, pârâtul, la adoptarea deciziei contestate, nu a respectat prevederile art. 9 alin. (2) al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

La data de 08 octombrie 2015, a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.3/31-4 din 19 mai 2015 „Cu privire la darea în arendă a unor loturi de pământ din str. Grenoble și str. Grădina Botanică, Asociației obștești Uniunea Conducătorilor Auto, în schimbul terenului arendat din str. Ismail” și anularea contractelor de arendă nr. 6643/2015 și 6644/2015 din 27 mai 2015, încheiate între Primăria mun. Chișinău și Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 24 decembrie 2015 a fost admisă acțiunea și au fost anulate decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 3/31-4 din 19 mai 2015 „Cu privire la darea în arendă a unor loturi de pământ din

str.Grenoble și str. Grădina Botanica, Asociației obștești Uniunea Conducătorilor Auto, în schimbul terenului arendat din str. Ismail” și contractele de arendă nr.6643/20015 și nr. 6644/2015 din 27 mai 2015, încheiate între Primăria mun.Chișinău și Asociația obștească Uniunea Conducătorilor Auto.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 au fost respinse apelurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și Asociația obștească Uniunea Conducătorilor Auto și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 iulie 2016 a fost declarat inadmisibil recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău.

La data de 26 iulie 2016, Asociația obștească Uniunea Conducătorilor Auto a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 recursul declarat de către Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto a fost declarat inadmisibil.

La data de 28 noiembrie 2016, SRL „Top Trans Service” a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii instanței de recurs și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de revizuire a invocat drept temei al revizuirii prevederile art. 449 lit. c) CPC, care statuiază că, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Menționează că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/31-4 din 19 mai 2015 a fost atribuit în arendă pe o perioadă de 5 ani, Asociației Obștești Uniunea Conducătorilor Auto loturile de pământ cu suprafața de 0,1297 ha din str.Grenoble și cu suprafața de 0,1335 ha din str. Grădina Botanică, pentru strămutarea parcării auto din str. Ismail.

Susține că, în baza acestei decizii au fost încheiate contractele de arendă nr.6643/2015 din 27 mai 2015 și nr. 6644/2015 din 27 mai 2015 între Primăria mun.Chișinău și Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto.

Afirmă că, în baza actelor administrative menționate, între Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” a fost încheiat contractul de societate civilă nr. 1m/15 din 29 iunie 2015 cu privire la realizarea activității în comun pe terenul din str. Grădina Botanică.

Relevă că, Primăria mun. Chișinău a eliberat Asociației Obștești Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 375i/15 din 30 iulie 2015, în baza căruia a fost întocmit proiectul de lucru pentru edificarea obiectivului. Totodată, Primăria mun. Chișinău a eliberat Asociației Obștești Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” autorizația de construire nr. 339-c/16 din 21 noiembrie 2016 pentru edificarea obiectivului din str. Grădina Botanică.

Invocă că, la data de 29 iunie 2015, între Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” a fost încheiat contractul de societate civilă nr. 2m/15 cu privire la realizarea activității în comun pe terenul din

str.Grenoble și a fost eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 374i/15 din 30 iulie 2015, în baza căruia a fost întocmit proiectul de lucru pentru edificarea obiectivului. Totodată, Primăria mun. Chișinău a eliberat autorizația de construire nr.337-c/16 din 21 noiembrie 2016.

Mai invocă că, conform pct. 2.3 din contractul de societate civilă, SRL „Toptrans Service” are obligația de a suporta toate cheltuielile ce țin de proiectarea și construirea obiectivelor date, investind deja 124000 lei, ceea ce se confirmă prin ordinele de plată anexate la prezenta cerere.

Susține că, astfel, este cert faptul că i-a fost încălcat dreptul de proprietate asupra investițiilor, deoarece a efectuat investiții în perfectarea documentelor de proiectare și procurarea materiilor prime pentru edificarea obiectivelor.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin. (3) Codul de procedură civilă, care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată, nu a fost modificat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborând prevederile art. 452 alin. (1) CPC cu art. 444 CPC, care este modificat printr-o Lege posterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților în instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire întemeiată și care urmează a fi admisă cu casarea încheierii instanței de recurs, deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță din următoarele motive.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Din materialele dosarului rezultă că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/31-4 din 19 mai 2015 a fost atribuit în arendă, provizoriu, pe o perioadă de 5 ani, Asociației Obștești Uniunea Conducătorilor Auto loturile de

pământ cu suprafața de 0,1297 ha din str. Grenoble și cu suprafața de 0,1335 ha din str. Grădina Botanică, pentru strămutarea parcării auto din str. Ismail.

Ulterior, în baza acestei decizii, între Primăria mun. Chișinău și Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto au fost încheiate contractele de arendă nr.6643/2015 din 27 mai 2015 și nr. 6644/2015 din 27 mai 2015.

La data de 29 iunie 2015, între Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” a fost încheiat contractul de societate civilă nr.1m/15 din 29 iunie 2015 cu privire la realizarea activității în comun pe terenul din str. Grădina Botanică.

La data de 30 iulie 2015, Primăria mun. Chișinău a eliberat Asociației Obștești Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 375i/15, iar la data de 21 noiembrie 2011, a eliberat Asociației Obștești Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” autorizația de construire nr. 339-c/16 pentru edificarea obiectivului din str. Grădina Botanică.

La data de 29 iunie 2015, între Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” a fost încheiat contractul de societate civilă nr.2m/15 cu privire la realizarea activității în comun pe terenul din str. Grenoble.

La data de 30 iulie 2015, Primăria mun. Chișinău a eliberat Asociației Obștești Uniunea Conducătorilor Auto și SRL „Toptrans Service” certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 374i/15, iar la data de 21 noiembrie 2016, a eliberat autorizația de construire nr. 337-c/16 pentru edificarea obiectivului din str.Grenoble.

Conform pct. 2.3.1 din contractele de societate civilă enunțate, SRL „Toptrans Service” s-a obligat să asigure finanțarea proiectelor investiționale privind organizarea și desfășurarea activității societății civile și să depună în activitatea comună mijloace bănești în cantitatea suficientă pentru atingerea scopurilor indicate în pct. 1.1, 1.2 din prezentul contract.

Actele cauzei denotă faptul că, SRL „Toptrans Service” a efectuat deja investiții în perfectarea documentelor de proiectare și procurarea materiilor prime pentru edificarea obiectivelor.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, la judecarea prezentei cauze, revizuirea SRL „Toptrans Service” a fost lipsită de dreptul de a-și apăra interesele și drepturile sale, ce constituie element esențial al noțiunii generale de proces echitabil conținut în art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest sens, instanța de recurs reține jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului (cauza Business și Investiții pentru Toți împotriva Moldovei, hotărârea din 13 octombrie 2009), conform căreia examinarea unei cauze care ar putea afecta drepturile și interesele unui terț, fără a atrage partea respectivă constituie un temei expres prevăzut pentru revizuire.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, având ca obiect al litigiului anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 3/31-4 din 19 mai 2015 „Cu privire la darea în

arendă a unor loturi de pământ din str. Grenoble și str. Grădina Botanica, Asociației obștești Uniunea Conducătorilor Auto, în schimbul terenului arendat din str. Ismail” și a contractelor de arendă nr. 6643/20015 și nr. 6644/2015 din 27 mai 2015, încheiate între Primăria mun. Chișinău și Asociația obștească Uniunea Conducătorilor Auto, prima instanță, în conformitate cu art. 67 CPC, urma să soluționeze întrebarea cu privire la introducerea revizuierei SRL „Toptrans Service” în proces, deoarece prin hotărârea, revizuirea căreia se solicită, instanțele judecătorești au soluționat problema drepturilor SRL „Toptrans Service”, care nu a fost implicată în proces.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire, de a casa încheierea instanței de recurs, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a trimite cauza spre rejudecare în primă instanță.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se admite cererea de revizuire depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Toptrans Service”.

Se casează încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, decizia Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016 și hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 24 decembrie 2015 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Asociația Obștească Uniunea Conducătorilor Auto cu privire la contestarea actului administrativ, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Judecătoria Centru municipiul Chișinău, de un alt complet de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic